

<p>Szerkesztői iroda: A KIADÓHIVATALBAN, hová a lap szellemi részét illető közle- mények küldendők.</p> <p>Kiadó hivatal: WOKAL JÁNOS KÖNYVKERESKEDÉSE hová a hirdetések s előfizetések bérmentesen küldendők.</p> <p>Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<h1 style="margin: 0;">KÖZÉRDÉK.</h1> <h2 style="margin: 0;">Vegyes tartalmu heti lap.</h2>	<p>Megjelen minden vasár- napon egy nagy íven.</p> <p>ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>Egész évre</td> <td style="text-align: right;">4 frt.</td> </tr> <tr> <td>Fél " " " " " " " " " " " "</td> <td style="text-align: right;">2 " "</td> </tr> <tr> <td>Negyed " " " " " " " " " " " "</td> <td style="text-align: right;">1 " "</td> </tr> </table> <p>HIRDETMÉNYEK DIJA: 3 hasábos petit sorért, vagy ennek helyéért 5 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 15 kr</p>	Egész évre	4 frt.	Fél " " " " " " " " " " " "	2 " "	Negyed " " " " " " " " " " " "	1 " "
Egész évre	4 frt.							
Fél " " " " " " " " " " " "	2 " "							
Negyed " " " " " " " " " " " "	1 " "							

Szent István ünnepe.

(B—n.) Van-e élő nemzet Európában, mely uralma megalapítása óta több és nevezetesebb mozzanatot mutathatna fel, mint a magyar? Van-e, mely több oly férfunak emlékét ünnepelhetné meg fejedelmei sorában, kiknek kormánya nem muló fényt és hiu magasztalást, hanem örök dicsfényt, méltó dicsőséget szerzett a nemzetnek. Bizonyára büszkén tekinthetünk történelmünk lapjaira és felemelkedett lélekkel emlékezhetünk azon dicsőkről, kiknek oly sokat köszönhet e haza s a magyar nemzet. A francia a Bastille lerombolását, a német a sedani győzelmet nemzeti ünnepként üli meg. De vér folyt mindenütt, — s ott a szabadság, itt a dicsőség és hatalmi nagyság büszke fája véres talajból nőtt ki. Mi megünnepeljük márczius 15-ét, melyhez semmi szeny, semmi vér nem tapad. — De hol van az a fejedelem, kinek korszakot alkotó uralma emlékét oly mély vallásos és oly nemzeties érzülettel dicsőiténé valamely nemzet, a mint mi, magyarok ünnepeljük meg Szent István első apostoli királyunk emlékét azon a napon, melyen 1083-ban, tehát épen nyolczszáz évvel ezelőtt, — Szent László királyunk által az áldást osztani s a kardot forgatni egyaránt tudott „szent jobb“ Székes-Fehérvárt feltaláltatott!

E hont, melyet Árpád szerzett, Szent István bölcsesége és intézményeinek követése tette olyaná, hogy a keresztény államok sorában, évszázadok viharjai között, fenn tudott maradni. Nemcsak kereszténynyé tette a népet, térítve mintegy apostol, nem csak püspökségeket alapított gazdag javadalmakkal, — hanem gondoskodott arról is, miként legyen az ellenség ellenében megvédve a haza, miként osztassék az igazság, miként vitesék a kormányzás. Törvényeket hozott, bizonyára olyanokat, melyek népünk akkori műveltségének és hajlamainak megfelelnek, és sokban előnyösebben mutatják fel „barbar“ őseinket, mint a mai „cultur“ népek elődjait. Oly tanácsokat hagyott fiának, melyeknek szellemét méltó tisztelettel kö-

vetethjük. „Gyermek vagy, — ugymond — a gyönyör kedvelője, párnán nyugvó, minden kényelemben nevedekett s ápolt, ki nem tudja a bajt, munkát és különféle nemzetek háborgásait, melyekben már én majdnem egész életemben törődtem“ — és sorban felhozva, mit tenni szükség, és követni kell, hogy a királyi méltóság s mindaz, mely azal együtt a hazát fenntartja, dicsőséges legyen. — tanulságát adja kiváló szellemének, bölcseségének, hazaszeretetének. — És midőn az ösök követésére inti, hozzá teszi: „Kövésd minden kétség nélkül szokásaimat, melyeket a királyi méltósággal megegyezőeknek szemlélsz. Mert nehéz neked ezt az éghajlati országot megtartani, ha csak nem követed az előtted uralkodó királyoknak szokásait. Avagy melyik görög kormányozná a latinokat görög módon? Egyik-se. Annál fogva az én szokásaimat tartsd meg, hogy a tied közt előbb való, mások között dicséretes légy.“

A nemzeti hála és kegyelet adóját rójjuk le tehát ez emlékünnepen s keltjük fel — szívünkben, lelkünkben a nagy király halhatatlan érdemein fellekesülve — a magyar haza, a magyar király s a magyar alkotmány iránti ragaszkodásunknak kiolthatatlan tiszta lángját.

LEVELEZÉS.

Tövis, 1883. aug. 12.

Lönhart Ferencz püspök ur ő nagyméltósága mai napon a bérmlás szentségét osztván ki a róm. katolikus híveknek, főpásztori buzgalommal teljesített működése szép és lélekemelő ünnepélyre vált.

Valóban Tövis község lakói mindent elkövettek, hogy méltón fogadjassák a szeretett és mélyen tisztelt főpapot. Az országuton fényes díszkapu emelkedett „Isten hozott“ felirattal. Reggeli 9 órakor érkezett meg ő mlta Kardos és Kolosi kanonokok, Gidófalvi titkár és két főgimnasiunai lelkész-tanár kíséretében a községbe, hol a díszkapunál Joksman Nándor kir. törvényszéki elnök, mint a r. kath. hitközség főgondnoka rövid üdvözlöte után, harangozás és tarazklövések közt a plebánia lakba hajatott, kísérve

a község nagyszámu lakósaítól. — Rövid pihenés után harangozások között vonult be a templomba. A helybeli plebános Csató Ferencz prédikálása után ő excellentiája lépett a szószékre s tartott apostoli ihletettségtől áthatva egy oly beszédet, a minőt ősi templomunk falai közt rég nem hallottunk. — Ott láttuk a megyei tiszti karból, min az ünnepélyre meghívottakat, Csató János alispán, Török Bertalan főjegyző, Török Antal árvaszéki elnök és Málnási Károly aljegyző urakat, Molnár Samu szolgabíró, — továbbá dr. Boér Jenő főorvost s a helybeli és vidéki birtokosok közül többeket. — A főpásztori keneteljes szavak után a bérmlás szentségében 60—70-en részesültek, megerősítvén őket Isten kegyelmében hitők bátor megvallására.

Isteni tisztelet végeztével ő excellentiájánál tisztelegés — és azután a főtiszt. plebános ur nagyszámu vendégek jelenlétében ő excellentiája tiszteletére diszebedet rendezett, hol is a pobárköszöntők elsejét Csató Ferencz plebános, mint házi gazda, tartotta püspök ur ő excellentiájára, mire ő mlta meg hatottan válaszolva élteti Tövis község derék lakósságát vallás és nemzetiség nélkül, kik mindnyájan fillérekkel járultak a nevelés ügyében felállított több osztályu iskola létesítéséhez, élteti a hitközség derék plebánosát, ki — a már eddigi tapasztalata után ítélve — bizonyára a nevelést és tanítást szívén fogja hordozni ezután is. Több pohárköszöntők után püspök ur ő excellentiája az asztaltól felkelvén, a vendégek által kísérve szobájába vonult, honnét rövid pihenés után Diódon és a városban több családnál látogatást tett.

Esti 7 óra volt, mikor ő Nagyméltósága látogatásából visszatérve még egyszer fogadta a jelenlevők tisztelegését és éljenzés között Tövis községből elutazott.

Adja Isten, hogy ő excellentiájának fáradozásai a hívők kebelében gazdag gyümölcsöket teremjenek.

Egy jelen volt.

Értesítés

— a kolozsvári államilag segélyezett s nyilvánossági joggal felruházott felsőbb kereskedelmi iskola felől. —

a. Czélja az intézetnek. Tudományos és szak-szerű kiképzése azon ifjaknak, kik a kereskedés, forgalom, közigazdaság vagy iparvállalatok terén, valamint az állami közigazgatás azon ágainál ohajtanak alkalmazást nyerni, melyre ezen intézetet végzett ifjakat az 1883. évi, a tisztviselők minősítéséről szóló I. t. cz. minősülteknek és illetékesnek nyilvánítja.

b. Beiratás. Az 1883—84-ik tanévre a beiratások f. évi szeptember 1—5-ig, d. e. 9—12 óráig, az in-

TÁRCZA.

Az élet küszöbén.

Végre tehát ezélmohoz értem,
Az életbe kiléphetek! . . .
Drága sebek, megtört remények,
Isten legyen tivéletek!
Maradjatok itt eltemetve,
E drága, szent falak között,
Hol ismeret sugárit gyűjtém,
Hova szívem lángja kötött.

Pihenjete meg itt ti békén,
És hagyjatek örökre el,
Hadd menjek én élet terére
Szivem nyugodt érzelmivel.
Ki tudja, rám ott kinn mi vár még:
Boldog jövő, vagy szenvedés?
Nem leszen-e égőbben fájó
Valóra ott az ébredés? . . .

Ha majd talán küzdelmim díja
Töviseknek ezre leszen:
A fájdalomban hozzárok szállni,
Mily üdv, előre érzem.
Tudom akkor a bú tengerében
Lesztek egy-egy tündérsziget,
A sajtó szív hova felüdülni
Mohó, égő vágygyal siet.

Avagy ha tán boldog leendek,
Mihez reményem oly kevés,

Ha tán kerül ott mindörökre
A földi kín és szenvedés:
Ti akkoron intőjel lesztek,
Hogy el ne bizzam önmagam,
De szünetlen gondoljak arra,
Lehetek még boldogtalan.

Lerajzolák előttem immár
Az életet olyan sokan . . .
Emitt sötét képét tekintem —
Amott mosolyg rám vidoran —
És im az most, e pillanatban
A sok rajznak százaiból,
Szívemnek lángzó érzetére
Egy szép viránynya összefoly! . . .

Oh ne, ne is mondjátok többé,
Hogy az élet rideg, setét,
Hagyjátok meg szívemnek álmát
S ne duljátok szét édenét! —
Hadd érezzem a boldogságot,
Érezzem bár egy percze csak,
Légy akkor élet, még sivárabb,
Mindig, örökre áldalak! . . .

Balázs József.

„Frische Luft.“

— Karczolat. —

Dr. BOROS GÁBOR-tól.

Márhogy: ki a szabadba!
Ez nem jelszó, hanem regula. Követni kell. És rohan a tömegnyi nép katonához illő gyorsasággal, szedelőzködik még az asszonyfajta is, a ki pedig még a legis-

legutolsó pillanatban is talál igazítani valót hol a coiffuráján, hol a rokokóján. De hát most el nem szabad kézni senkinek.

„A ki járt valaha Hermann városában — vulgo Nagy-Szeben — az tudja, mit tesz, mikor azt mondják: „Heute is' Dienstag!“ Ez nem csak amolyan közönséges nap, mint a többi. Hát hiszen ha az embereknek lehetnek kivált-ságaik, miért ne tarthatnának rá jogot a napok is? Kedd kedvibe a magyarnak, a Dienstag pedig extra a szebeninek.

Valóságos népvándorlás. Egyik raj a másik után. Valami intrikus azt sugja társának a hátd mögött: „Nu tas is' ja a' Par-force-Jagd.“

Valamennyi egy ezél felé tör. Aztán mondja még valaki, hogy nem egyazon vágy duzzasztja városunk nemzetiségeinek kebelét.

De furesa! Az az út, ha nem térsz ki se jobbra, se balra, egyenesen a temetőbe vezet, föl azokon a széles lépesőkön abba a csöndes kertbe, a hova mag gyanánt embert vetnek el s a hol e magból mégis szép virág fakad. Hanem a sietők jobbra kitérnek, ez egyszer élő akar maradni mind

A Promenade . . . Ide tart a tarka népesoport. Valóban különös, hogy éppen a temető mellé plántálták. Hjah! az okos szász azt akarta kifejezni vele, hogy ha eljő a temetői kedd, éppen olyan zavartalan lelki nyugalommal sétáljon át amoda a halandó, mint a hogy emide az éledő.

Hosszu faszorok közt haladsz, lombjaik alatt alig látsz, alig érzesz valamit a napból.

Robog mindeuk, valamennyi jó helyet szeretne kapni. Alig mult ötödfél, mégis ekkora concurrentia. Egyik meg akarja előzni a másikat, hanem a sok pad kevés anny látogató elfogadására, elfoglalva mind. Röpited karodon

tézet helyiségében (Főter plébánia épület) eszközöltetnek, ugyanazon napokon a délutáni órákban, 3—5-ig tartatnak a felvételi és javító vizsgálatok. A tanév ünnepélyes megnyitása szeptember 5-én d. e. 10 órakor lesz, s a következő napon reggeli 8 órakor a rendes tanítás kezdetét veszi.

c. Felvétel: E felsőbb kereskedelmi iskola első osztályába rendes tanulóknak oly növendékek vétetnek fel, kik a gymnasium, reál- vagy polgári iskola négy alsó osztályát legalább kielégítő sikerrel végezték, vagy a kik legalább 14 évesek és az említett iskolák ezen osztályai-ban tanítatni szokott tantárgyakból felvételi vizsgálatot állanak ki. A magasab osztályokba való felvétel csak a megelőző osztály tantárgyaiból sikeresen kiállandó felvételi vizsgálat, vagy valamely hasonrangú és nyilvánossági joggal felrnházott intézet megfelelő bizonyítványa alapján történhetik. Az ily felvételi vizsgálatért külön díj fizetendő.

d. Iskolai díjak. E kereskedelmi tanintézetbe lépő növendékek beiratásuk alkalmával „beiratási díj” ezímen egyszer mindenkorra négy frtot fizetnek. A tandíj a rendes tanulóktól egy évre 40 frt, melynek fele a tanév elején, másik fele február elején fizetendő. A rendkívüli tanulók annyi négy frtot fizetnek évi díjúl, a hány tanórát hallgatnak hetenként, mindaddig, míg dijaik a rendes tanulók tandíját elérik; ezen összegben tul menő órákért díjt nem fizetnek. A tandíj alól a szegény sorsu és kitünő tanulók fel is mentethetnek. Ifjusági könyvtár alapra minden tanuló két frtot fizet.

e. Az intézet rangja. A kolozsvári felsőbb kereskedelmi tanintézet az 1872. okt. 10-én kiadott min. rendelet III. cz. I. §-a szerint egy rangban áll a főgymnasium és főreál tanodával, smindazon kedvezményekben részesül, melyek ezen intézeteket megilletik pld., hogy az itt végzett növendékek katonai kötelezettségük kitöltésében az egy évi önkéntességre jogosítva vannak; és továbbá, ez intézet azonos szervezetű és teljesen egy rangu a b-pesti kereskedelmi akadémiával is, s növendékeit ugyanazon életpályákra készíti elő, mint amaz.

Bővebb felvilágosítást nyújtó „Értesítővel” szivesen szolgál az igazgatóság.

Kolozsvárt, 1883. aug. 11-én.

Kiss Sándor,
igazgató tanár.

Antiszemita tüntetés Balázsfalván.

Az első zsidóellenes tüntetés megtörtént az erdélyi részeken; jellemző nagyon, hogy Balázsfalván, ezen pár exellenez román helységben, és oly módon, mely méltó botránkozást kelthet fel. Folyó hó 12-én és 13-a közötti éjjel az izraeliták templomát ismeretlen tettesek feltörték és onnan az egyházi könyveket, a tizparancsolatot tartalmazó füzeteket, ruhákat kivitték, és az érseki udvar kapujában összerongálva elszórták. Ez a tény helyben és vidéken méltó megbotránkozást okozott az ilyes eljárástól undorral elforduló közönségnél, mely annál inkább esodálkozhatik ezen, mert fel sem volt tehető, hogy a pozsonyi és a budapesti csöcselék botránjai vidékünkön találják folytatásukat. A Balázsfalvi járás erélyes szolgabírója azonnal megtette a szükséges intézkedéseket — s

az asszonykát, hátha a köröndön (sic!) túl mégis van ket-tők számára hely. Nem csalódtál, valóban fönn a hosz-szu várfal mellett kőpadok közül egyik érintetlen még. Nagy siettedben rég nem látott ismerőssel akadsz össze, megállít, szöba szót fűz s mikor ismét szabadnak érzed magadat . . . már hiába sietsz, az egyetlen üres köre is egész család telepedett le.

Véresre harapod az ajkadat és rohansz föl a felső útra. Hah! megvan, sikerült. — a véletlen megmentett számodra egy löczt. A lihegő asszonyka már nem is győznő tovább. Végre letelepedtek.

A verejték csurog a homlokról, kezek reszketnek, lábak ingadoznak: de hát munka után édes a jutalom. Inkább boszut is álltok. De kin? A járókelőkön. Ketten négynek való helyet foglaltok el, ide egy napernyőt, oda egy kalapot, anoda egy pár keztűt, ide ugyan nem fog ülni senki más. Kárörömmel nézitek az elhaladókat, kik öröm nélkül kárral maradnak, hogy nem érkezhettek egy féllóhosszal előbb.

Ó a sétálók. Igazi quodlibet. Polyás kölkök óvatos dajka karján, kinek szeme a fráterokra vág; bizegni most kezdő síró fiúcska; heves, mozgékony ifjuság; szelid, szemérmes leányzó, ki föl nem pillantana egy egész világerért; merészebb hajadon, ki elég bátor és botor olykor hátra is tekinteni; boldog ifju nő szerető férj karján; pálczája-val hadonázó siberid; rikító kabátu seladon, a ki most itt, majd ott settenkedik; kárdesörgető fiatal hadnagyoscska lenéző arczintorral; komoly férfiak, kétlaki bonne-ok, ki-mért gouvernante-ok, szemes mamák, öszült apák stb. stb.

Egyik lassan, megfontolva lépked; másik meg-meg áll, ha van, ha nincs kinek, szól valamit; ez itt esutorát rág, az borostyánkővet szopogat; amaz nem győzi kalapját emelinteni köszönő ismerősinek; emez türelmetlenül nézi óráját, lassan mulnak a percek, ő még nem jön.

felterjesztésére a megye alispánja amint halljuk nem késett ugy a csendőrség létszámának szaporítása, valamint — szükség esetére — katonai erkirendelése iránt intézkedni. Mi ugyan reméljük, hogy erélyesebb eljárásra szükség nem lesz; de nem tartjuk feleslegesnek megemliteni az illető balázsfalvi esendartóktól jellemzéseül, hogy f. hó 16-án reggel következő tartatalmu falragaszokat találtak: „Ihr Juden von Blasendorf! Der Moises ist von Himmel Herabgekomen, und hat sich seine Zengebote vekgetragen, und er tragt eich auch im Himmel, und die begleiten eich mit Dinamiten Salven, Dinamiten Wann ihr nicht freivillig von Blasendorf wekget. Die Direktion.“ A szöveg stilusa és ortográfia sejtetni hagyja, hogy minő nyelvtudással egyének köréből kerülhetett ki ez idétlen élezc. Reméljük, hogy a hatóság s a polgári becsületére is valamit tartó balázsfalvi lakosság közös puhatolása kifogja deríteni ezen szégyenteljes tény tetteseit.

Az amerikai gazda gazdasági eszközei.

(Vége)

Hajtásban az amerikai felülmulhatlan mester, míg nyeregbe komikus alakot mutat; a kocsik fékezése mindig az ülőhelyből történik, még pedig nem csavar által, hanem függőleges vasrud-emeltyű segítségével, mihez egyetlen kézfogás elegendő mind a négy kerék lekötésére vagy szabadrá tételére. Nálunk, ha a fuvaros kocsijától egy pillanatra távozik, mindannyiszor kénytelen le is istrángolni és újból befogni. Az amerikai ilyesmit vesződségesnek tartaná; mielőtt tehát bakjáról leszáll, a fekrudnak egy gyors előrenyomása által mind a négy kereket megköti, és így nyugodt lehet, hogy lovai el nem szaladnak.

Azon szokás, hogy Amerikában a tulajdonos vagy munkás minden gépen egyszersmind rajta is ül, ott még az ekékre, de sőt még a szántásra is kiterjesztetik; ujabban ugyanis mindinkább terjed az olyaa eke, mely négy ló után két barázdát húz s a hajtó részén ülésel van ellátva. Ezen eke szaporább lépés és kettős szélesség mellett a közönséges egyvasu eke háromszoros munkáját végzi, és mellette még az alkalmazandó munkás két harmadát is megkíméli.

Az eke járása az ülőhelyből szintén tetszés szerint szabályozható, és ha nem kemény talajban dolgozik, naponkint kétszer 7—8 holdat feltorni. Egyes vas után átlag csak 2 holdnyi napi munka vétetik fel. Tovább menve a kézi eszközök során, az amerikai, ha élő fát levágni vagy bokrot irtani vállalkozik, nemcsak szoros értelemben vett baltát használ, de oly műszert, mely az ortó és a balta szolgálatát együttesen képes teljesíteni. A vas t. i. egyik szélén balta, a másik pedig ortó; ezáltal ismét az ortónak meg a baltának gyakori cserélgetése és kézbevétele kerül-tetik el. Mert az ottani időfukarkodási paroxizmus mellett, már ezen műtétek is időt rablók és a kerülendők közé tartoznak. Ugyanerre gondoltak okkor is, midőn a balták hátulsó fokának oly alakot adtak, hogy a kalapács és szeg-húzóként is szerepelhessen. Így a munkás aztán nem is 3—4-féle külön eszközzel karján megy dolgozóra, hanem csak egy ilyen többféle használatra való szerszámot visz magával.

Különös nyomatékot fektet — mint mondva lön — az amerikai szerszámának könnyűségére; így baltája sokkal

könnyebb a németországbelinél, és mégis többet lehet azzal végezni, mert ugy vasa mint nyele egészen eltér a nálunk divótól; a vas ek sokkal magasb és széleseb, inkább bárdalaku, de igen finom arányban vékonyul az agytól az él felé, a nyél pedig hajlott formájú mi rendkívüli súlyt képesönöz minden vágásnak, mert az erő pontja egészen az eszköz fokával esik össze, nem ugy, mint egyes nyelű, kis és keskeny fejű baltáinknál. Igen hiányos hagyomány továbbá Európában, hogy kézi eszközeink majdnem kivétel nélkül rövid nyelekkal vannak ellátva, és így a munkás oly esetben is, a midőn a szem közelebb léte a tárgyhoz vagy talajhoz épen nem szükséges, görbült derékkal kénytelen dolgozni. Az amerikai minden ily esetekben hoszsu nyelet használ, mely aránytalanul kíméli a munkást, és nem is kényszeríti ama gyakori fel-emelkedésre, melyen mi otthon, mint valami egészen természetesen dolgozunk fel, sem akadunk; a hoszsu nyelen kívül minden metsző, kapáló vagy emelő kézi szerszámunk vasa is sokkal könnyebb és finomabb mint nálunk; három vagy két águ villákat mi itten — ebbeli eszközeink tömör nehézségéhez levén szokva — merő esecsebecsének tartanók, oly vékonyak fogaik, oly nevelteséges könnyű mindenk; de ez a diszműarúhoz hasonló 3 águ villa képzelt hetlen erővel és ruganyossággal bír; különösen ez utóbbi-illetőleg tréfából gyakran egész súlylaly hirtelen egymás után ugrottunk ilyen földnek fordított villákra, melyeknek fogaik tövükön is alig válnak egy jókora ironnál vastagabbak, és nem csak hogy az ilyen salto mortálék — melyeknek ellenállani az eszköz hivatásához nem tartozik — semmi észrevehető nyomot nem hagytak maguk után, hanem a togak — mint valami guttapercha ruganyossággal bíró test — löktek el maguktól.

VEGYES HIREK.

— **Felséges királyunk** születés napját mély tisztelettel ünnepeltük meg. 17-én a város utcái fényárban usztak, a tűzoltók zenekara a fényesen világított város ház előtt zenélt, majd főispán ő méltóságánál tisztelgett. — 18-án délelőtt az épületeken nemzeti zászlók lobogtak, főispán ő mltgánál a t. alispán ur vezetése alatt a megyei tiszti kar, a kir. hivatalok, a polgármester ur vezetése alatt a városi tiszti kar, valamint a m. kir. honvéd tiszti kar és több testület fejezte ki ő Felsége iránti hódolatát. A r. k. templomban főt. Jávorszki ur, keelő segédlettel végezte a „veni sanete“-val kezdett és „Te Deum laudamus“-sal végzett isteni tiszteletet, melynek befejezése után — a mise alatt többször kitünő pontossággal diszlövéseket tett — honvédség lobogó zászló mellett eléptetett. A testületek ezután az ev. ref. templomba mentek, hol t. Szilágyi Farkas ur mondott szép könyörgést, s végül az ev. lutheranus templomban hallgattuk meg t. Gröger ur könyörgését.

— **B. Kemény Gábor** miniszter ur ő Nagymltga, ki testvéreinek temetésére elfoglaltsága miatt nem jöhetett le, folyó hó 14 én édes anyjának és testvéreinek látogatására városunkba érkezett, hol is pár napot szorosan a családi körben töltve, f. hó 16-án délután Pestre vissza utazott.

— **Szent István** első magyar apostoli királyunk szent jobbjá sértetlen fenmaradása és feltalálásának nyolez

jobban esik a hideg kotyvalék, mikor nagy későre hozzá jutottál.

De itt is van, a mi boszantson. Mellettetek egyszerű leánykának kopasz száju, hetyke uracs udvarol. Jön, hogy szemébe kaczag; az álnoknak, mikor hallod hazug vallo-másait, melyeket elmondhatott már százszor is. Famos! mi röpké könnyűséggel örli le. S az ártatlan bohó hisz neki, lesütöt szemekkel, pironkodó arczzal hallgatja a mézes esábitást . . .

Minthogyha valaki orrodra fűjt volna egy pieziko esöppet. Sebzett vadként ugorsz föl, megsemmisítő pillantással nézel körül, nem látod az árulót, de senki sem is ügyel reád, meg aztán azok is parterren vannak, mint jó magad.

Majd jö egy második . . . egy harmadik . . . A zene rég elhallgatott. Sűrű sötét felhők koppanak össze, pár percig czivódnak, aztán könyekre fakasztják egymást. Zuhogó zápor zúdul zajra zihálva te rád. És futva fut, ki merre tud.

Feldöntik az asztalt, török az üveg, roppan a szék, jujgat a tyukszem, esernyők nyele recsesen, a zavar növe nő, tetőre hág, keresik egymást az együve tartozók, lár-máz ez itt, verekszik az, mama jajveszékel, leányka sikolt, papa esitítja mindet. Selyem, brocate, satin, barèche mind tönkre megy egy perc alatt, langyos fürdő ingyért mindenkinék . . . A levegő epurációja.

Nincs menekvés, total átázva értok a lakáshoz, rohanatok fel a lépcsőn, nyitnád az ajtót, de az előszoba ajtajának kulcsát a nagy zavarban ott hagytad valahol. — Háromszor küldesz a mester után, míg végre szobáitokba juttok — hogy átöltözzetek.

Hanem azért a következő kedden mégis csak ott van miad, a hány csak mozogni bír.

Hjah! mert a . . . frische Luft!

század
a rom
telet
kor v
megh
és há
az én
ntiszt
s ma
végez
fogja
szt.-m
hangr
„Ima
gén
után
melyl

mes
társas
a ma
jává
tásna
szere

hó 13
8 óra

let va

hivat
gét é
rák t

10 ó
melle
ismer
ref. l
szelle

Enye
tisztí,
hogy
helye
gult
élete
temet
léses
ment
zésün
házi
előke
tal. A
tén e
gyász
Garda
a gyá
a mag
megye
lenget
során
a bol
sója d
a esa
huzta
tuk p
Maros
a gyá
nyéke
külön
röjü k
A kry
helye
pillan
csalác
porsó
része
és an
annak
törve,

testül
vevők
Jaka
nak,
hetlen
nevét
hatlar
1883.
Gyó

ség é
állator
val, a
gölkö
vánta
mulas
1883.

századoz évfordulója f. h. 20-án leend, mely alkalommal a rom. kath. plebania teplomban ünneplés isteni tisztelet tartatik következő sorrendben: 19-én délután 4 órakor vesernye, 20-án reggel 6 órakor az összes harangok meghuzatnak s három taracklövés; 10 órakor harangozás és három mozsárlövés jelzi az isteni tisztelet kezdetét. Ekkor az éneklész rövid imát énekel orgona kísérettel, mely után ntiszt. B. Puhola József Erdély egyházmegyei áldozó pap s maros-vásárhelyi tanár egyházi beszédet tart, melynek végeztével a helybeli dalkör a „Hymnust“ Erkel E.-től fogja énekelni. Ennek végeztével kezdődik az ünneplés szt.-mise, mely alatt a dalkör Schweitzer férfi négyes hangra alkalmazott miséjét fogja énekelni; Gradualera „Ima“ Webertől, Offertoriumra „Ima“ Gluktól. Mise végén „Téged Isten dicsérünk“ hála ének és ima, mely után a dalkör a „Szózatot“ Egresi B.-től fogja énekelni, melylyel a délelőtti isteni isztelest bezáródnak.

— **Balázs József** ref. papjelöltet, főiskolánk érdemes köztanítóját, lapunk kedvelt munkatársát, s városunk társas kö.einek egyik legtevékenyebb tagját, f. hó 12-én a magyar-régeni ev. ref. egyház tulnyomó többséggel papjává választá. Szívünkben örvendünk a szerencsés választásnak, s kívánunk kedves barátunknak új állomásán is szerencsét és élőhaladást.

— **Schönfeld** erd. es. kir. katonai főparancsnok f. hó 15-én este városunkba érkezett, s már 16-án reggel 8 órakor br. Kemény Istvánné fogatán Felvincz felé utazott.

— **Az alsó-fehérmegyei** községi és körjegyzői egy-let választmánya ma d. e. gyűlést tart.

— **Köblös Dezső**, a nagy-enyedi m. kir. posta-hivatal főnöke, a héten foglalta el hivatalát. Tevékenységét és szolgálati előzettségét ismerve, közönségünk derák tisztviselő- és társadalmunk jó tagot nyert benne.

— **B. Kemény Saroltát** folyó hó 12-én délelőtt 10 órakor temették el a városi közönség nagy részvéte mellett. A temetésen a helybeli dalkör működött nagy elismerést illető gyászdalal. A halotti imát esombordi ref. lelkes, t. Vásárhelyi László ur tartotta emelkedett szellemben és szép előadással.

— **Néhai dr. Donogány Jakab** egykor Nagy-Enyed nemes városának főorvosa, Alsó-Fehérmegye előbbi tiszti, majd tiszteletbeli főorvosa földi maradványait, mint-hogy azok eddig a család kolozsvári sírboltjában voltak elhelyezve, a gyászoló özvegy haza hozatta, hogy a boldogult itt nyerjen végső nyugalmat, hol tettekben gazdag élete folyamán oly sokat és oly nemesen fáradozott. A temetés, és ezzel együtt a Herloson épült díszes és izleléses családi sírbolt felszentelése, ma egyhete 12-én d. u ment végbe. A vasuti állomás előtti tér, hol megérkezésünkkor a boldogult koporsója gyászkoesira téve az egyházi szertartást várta, sűrűn el volt lepve városunk legelőkelőbb testületeinek tagjai és díszes hölgyközönség által. Az 1848—49-iki honvédek, kinek a boldogult szintén egyik jeles tagja volt, testületileg vonultak ki, saját gyászlobogójuk alatt, élőkön mélt. Török Dániel és nagyt. Garda József urakkal. Az egyházi szertartás végzése után a gyászmenet megindult, s néma esendben vonult végig a magyar utcán, a piac téren, és a tövisi utcán. A megye- és városi házon, s az uri kaszinón gyászlobogók lengették. A merre csak haladt a menet, a kocsiak hosszú során kívül óriási néptömeg kísérte a gyászkoest, melyen a boldogult fekete bársony takaróval bevont érekkoporsója díszes koszorúkkal volt elárasztva. A sírbolthoz érve a családnak apró cseméit két oldalról virágfüzért tartva huztak kordont a gyászolók számára, kik között ott látunk parlamentünk egyik köztisztviselőjében álló jeles tagját, Maros-Vásárhelyi országgyűlési követét Györfy Pethó urat, a gyászoló özvegy testvérbátyját is. — A krypta és környéke örökzöld és más virágokkal dusan el volt árasztva; különösen impozans nagyságu volt egy-két méter átmérőjű koszoru eszerelekek közé font díszes virágokból. — A krypta felszenteltetvén, a koporsó végleges nyugalomra helyzetett az egyház malasztjával ellátva. Még néhány pillanat, az utolsó ima elhangzott, a zokogó özvegy s többi család tagok eltávoznak, a sírbolt ajtaja bezárult, s a koporsóra az a sötét éj borult, mely mindnyájunknak végső része lesz. De ki éltét ily nemesen futotta, ki annyit tett, és annyit alkotott, mint néhai dr. Donogány Jakab, annak emléke élni fog, s hira a feledékenység ködén át-törve, ragyogni fog mindörökké!!

— **Nyilvános köszönet.** Mindazon mélyen tisztelt testületeknek, jó barátok, ismerősök s nemes szívű résztvevőknek, kik boldogult férjem néhai dr. Donogány Jakab végső tisztesség tételén megjelenni szivesek valának, s ez által családunk iránti részvétüknek félreismerhetlen jelét adták, ugy a magam, mint egész családunk nevében legfőbb köszönetemet nyilvánítani elmulasztatlan kötelességemnek tartom. — Kelt Nagy-Enyeden, 1883. aug. 17. — Özv. dr. Donogány Jakabné, szül. Györfy Anna.

— **Köszönetnyilvánítás.** Azon önzetlen sziveség és meghálálhatlan jószágért, melyet Lutz József kir. állatorvos ur, egyik lovamnak veszélyes betegsége alkalmával, annak díjtalan gyógyítása s a körüli fáradhatlan buzgókodása által irántam tanusított, végtelen hálám kinyilvánítása mellett, nyilvánosan is köszönetet mondani elmulasztatlan kötelességemnek tartom. — Nagy-Enyeden, 1883. aug. 15-én. Özv. Nagler Frigyesné.

— **Tövisen** folyó hó 20-án a szép sikerrel megkezdett elemi iskola javára tánccezal egybekötött nyári mulatság rendeztetik a r. kath. plebania helyiségében. — Betépti díj személyenkint 50 kr. családjegy 1 frt. Kezdeté délután 5 órakor.

— **Kigyómarás.** Szirb József ompoly-preszákai lakost, Zalathna mellett, kaszálás közben egy kigyó karján és mellén megsebezte. A csakhamar jelentkezett vérméregzés tüneteit a gyorsan alkalmazott halványos (chlor) víz belső adagolása s a borogatásként használt ammonia szerencsére megszüntette.

— **Gyilkosság.** Folyó hó 16-án a reggeli órákban, Mendel Márton örményszékesi lakos, Lövi Leopold springi rokonához menvén látogatába, amint a szobába belépett, borzasztó látvány tárult szeméi elé; ugyanis Lövi Leopoldné nevezett látogató unoka nővére, az ágyban hanyatt fekvő állapotban, fején lövés által okozott, arezárt intortatóan eltorzító tátongó sebbel halva találtatott, két kis gyermekét az ágy mellett találva, kik is midőn belépő rokont meglátták, eleje szaladtak, és ártatlan naivsággal hívták az ágyhoz mondván: nézze nagybácsi apánk az éjjel bejött a puskával ide, meglötte anyánkat és ide lefektette az ágyba, és azzal kifutott; további kérdésekre a gyermekek a szobában elhelyezett buzakást is megmutatták, hova a szerencsétlen atya a revolvert a bűntény után rejtette volt, hol csakugyan meg is találtatott. — Ez irtoztató bűntényt Mendel Márton rögtön bejelentvén járásunk derék szolgabírója tapintatos eljárással a kellő nyomoztatást azonnal elrendelte, minek folytán sikerült a férjet Lövi Leopoldot a szerdahelyi-szászsebesi utvonalon egy az utmellélt lévő koresmaház mellett, elfogatni és az előzetes vizsgálatot megejteni; a körülmények a férjben egy megátalkodott gonosztevőt tüntetnek fel, azon jelenettel, hogy nője meggyilkoltatása esetének hírére, előbb tétetett meglepetéssel, utóbb hideg közönyvel fogadta. — E megrendítő nyílkozással vádolt férj az igazságszolgáltatásnak adott át, bekísértetvén a gyulafehérvári kir. járásbírószághoz.

— **Gróf Majláth Kálmán**, a „Majláth család tragédiája“ című rópirata összes szétküldendő példányai tiszta jövedelmét, a lipót-szt.-mártoni tűzkárosultak leginségesebbjeinek engedte át.

— **Zágrábban** a horvát tulzók biztatásai folytán egy nagy csoport megtámadta a pénzügyszagatoság épületén kifüggesztett magyar állami czimert, és ezt letépték a falról, mivel a horváth felirason kívül a magyar is alkalmazva volt. Már több nap óta tartott e miatt a forrongás, melyet aztán gyorsan szétverték és többeket elfogtak. A horvátok legszebben igazolják azon közmondás igazságát: fogadd be a tótot házadba, kiver belőle. Másként kell velük elbánni.

— **Biztos gyógyszer az ebdüh ellen.** A francia földrajzi társulat egyik legutóbbi ülésén Romanet du Caillaud érdekes közleményt olvasott fel a hoang-nauról, melyet a tonkingi lakosok az ebdüh, mérges marások és hőrbetegségek ellen használnak. A hoang-nau a strychnine neméhez tartozó fa, a mely a kelet-indiai hegyeken fordul elő. Gyógyerejét csak egy család ismerte és ez közölte Lesserteur hitérítővel. Ha az ebdüh konstálva van, e növényből pilulákat készítenek és azokból azonnal kettőt háromat egy kanál ecetbe téve, beadnak a betegnek; utóbb még több pilulát adnak be neki mindaddig, a míg a kezek és lábak görcsösen összehuzódnak és az állkapcsos ideges rángatkozás észleltetik. Ha egy dühös eb megmárt egy embert, az első napon egy, a második 2, a harmadik 3 pilulát adnak be, mindaddig, míg az említet tünetek nem mutatkoznak. Ha a marás nem okozott ebdüht, a tünetek már néhány pilula elnyelése után mutatkoznak. De ha a marás mérges volt, a betegnek több pilulát kell elnyelnie. A nevezett hitérítő több gyakorlati esetet is mond el. Nghe-an tartomány Xuan-Yen falujában egy 13 éves leány kapta meg az ebdüht. Perrier kitértitött kivant segítségül. Perrier több hoang-nau pilulát adott be a leánynak. összesen 4 grammot, aztán ismét két pilulát, melyek három grammot nyomtak. A leány hirtelen hátrarogyott és hideg lett mint a márvány. Negyed óráig tartott a lethargia, akkor kinyitották a leány száját és két kanál lenesővizet adtak be neki, a leány csakhamar felkelt és enniivalót kért. Teljesen meg volt gyógyítva.

KÖZGAZDASÁG.

Értesítés a Nagy-Enyeden tartandó eke-versenyről.

Az alsófehérmegyei gazdasági egyesület az erdélyi gazdák VI-ik vándorgyűlése alkalmából N.-Enyeden 1883. évi október hó 13-án délelőtt 11 órakor, kedvezőtlen idő esetén a következő napokon jutalmazással egybekötött eke-versenyt rendez, melyen való részvételre a hazai vagy a hazában képviselt gépgyárosok, valamint gazdasági eszköz- és gépkereskedők tisztelettel felkérletnek.

Versenyre bocsátatnak, illetőleg jutalmazásban részesülnek:

Hármas ekék 1 egyleti arany, 1 e. ezüst, 1 e. bronz érem jutalmazással.

Kettős ekék 1 egyl. arany, 1 e. ezüst, 1 e. bronz érem jutalmazással.

Egyes vasu vasekék 1 egyl. arany, 1 e. ezüst, 1 e. bronzérem jutalmazással.

Egyes váltó ekék 1 egyl. ezüst, 1 e. bronzérem jutalmazással.

Törökbuza kapáló, töltőgető ekék 1 egyleti ezüst, 2 egyleti bronzérem jutalmazással.

Jutalmak csakis abszolút jószágú munkát végző eszközöknek adandók. Általános versenyfeltétel: tiszta mély barázda legkisebb vonó erővel elérve, mi erőméréssel lesz meghatározva. Hármas és kettős ekéknél első arany érem jutalomra csakis azon ekék tarthatnak igényt, melyek kötött talajban, lankás oldalon is ugarszántásra alkalmasok. Hármas, kettős és egyes ekéknél minimalis kivánság 16 centiméter szántási mélység egymás mellé állított sima barázdával. Váltó ekéknél minden egyéb fennebbi kellék mellett meredek oldalon is 10 centiméter szántási mélység. Szántási terület minden ekére 100□-öl.

A versenyző eszközök f. évi okt. 1-ig az alsófehérmegyei gazd. egyesület elnökségéhez Nagy-Enyedre bejelentendők és legkésőbb okt. 10-ig beküldendők. A bejelentés alkalmából értesítés kívántatik arról is, hogy az eszköz használatára mily vonó erő szükséges.

A bíráló bizottságot az erdélyi gazdák vándorgyűlése küldi ki a maga kebeléből.

A nagyenyedi indóháztól a versenyterre ki- és beállításáról, valamint vonó erőről a gazd. egyesület a maga költségén gondoskodik.

Az alsófehérmegyei gazdasági egyesület választmányának Nagy-Enyeden, 1883. évi augusztus hó 9-én tartott üléséből.

Ifj. Gáspár János,
egyleti titkár.

Zeyk Károly,
egyleti elnök.

A magoncok tenyésztése.

A mily mértékben növekedik a mezőgazdaság szokott keretén belül a többi terményekhez képest a gyümölcs termelés fontossága: azon mértékben növekszik a jó magoncok előállításának szüksége is; valódi jó termő, s biztos gyümölcsfákat minden termelő csak a saját vidékén magról kelt esemétek nemesítése útján szerezhet magának.

E soroknak nem csejja a faiskola eseméteinek tenyésztésére vonatkozólag új szabályokat felállítani, csak röviden le akarunk írni egy egyszerű gyakorlati eljárást, mely által rövid idő alatt erőteljes magoncokat (vadonczokat) lehet termelni.

A legtöbb faiskolában és pedig ugy a magánosok, mint a községek faiskoláiban, nem kezelik a magonc-iskolát oly pontossággal és szakértelemmel, mint azt tenni kellene. Ha aztán ez eredmény nem kielégítő, ezt sohasem tulajdonítják az elkövetett hiáknak, hanem mindenféle semmitmondó okokat emlegetnek. Legtöbbszörre az a panasz, hogy a magkereskedő rossz magvakat adott, kevés százalék csirázott ki belőlök.

Minden fatenyésztőnek érdeke szigoruan megköveteli, hogy erős, egészséges magoncokról gondoskodjék. Magonc-iskolának a legjobb minőségű és legjobb helyzetű talajt kell választani, melyen a meleg és nedvességben — a tenyésztés és főtényezőiben — ne legyen hiány.

A magot vagy szétszórva vagy sorban kell elvetni. A szórva vetésnél a magvakat az ágyra lehetőleg egyenletesen kézzel elhintjük és aztán legerelyezzük, vagy papdip a finom magvat vékony réteg könnyű földdel borítjuk. A sorvetésnél az ágyban barázdákat vonunk — melyeknek mélysége a mag szilárdságától függ s ezekben rakjuk a magvakat egyenlő távolságban egymástól, a barázdákat aztán a kihányt földdel vagy pedig különösen e célra elkészített finom földdel beborítjuk. Ha a talajban nincs elég tápszert a magonc-ágyakra kálisó, hamu vagy jól szétmált és kevés hamuval kevert compost a legjobb trágya.

A magonc-iskolára szánt földet legjobb 1 méternyi széles ágyakra osztani, az ágyak hosszúságát az illető terület hosszúsága adja meg. Akár szórva akár sorba vetünk is, vigyázni kell, hogy a magvak egyenletesen oszoljanak meg. A vetés sűrűségét a növény erőssége, az előrendő czél szerint és a szerint kell meghatározni, hogy néhány évig kell a növényeknek azon helyen maradni. Nagyon sűrű vetésnek a növények vézna felnövése az eredménye, a mennyiben a növények a sűrű vetés következtében kénytelenek vékonyan minél magasabba hajtani. A ritka vetés szintén hátrányos, mert a növények alacsonyok maradnak és erősen elágasodnak. Ha eltaláljuk a jó középszerű vetési távolságot, erős, jó növésű, gyökérszerű növényeket nyerünk.

Fontos kérdés még, hogy mily mélyen vessük a magvakat. Erre nézve az az általán ismert szabály, hogy a magvakat annál esékélyre vessük, minél kisebbek, minél melegebb a klíma és talaj és minél közelebb van egymáshoz a vetés és csirázás ideje. Ebből most már azt is lehet következtetni, hogy mikor válasszunk a szórva vetést és mikor a sorba vetést; erős, vastag magvakat ugyanis jobb sorba vetni, a finom magvakat pedig elszórni. A nagy magvakat, mint pld. diót, gesztenyét, mandulát, szilvát és barackot — sorba vessük, a magvakat egymástól 10 cmnyire, a sorok között 15—20 cmnyi köz legyen. A mag elvetésénél még arra is vigyázni kell, hogy a mag földke alól legyen, hogy a fiatal gyökér és fiatal szár mindjárt a természetes irányban legyenek, mert ha kanyarodni volnának kénytelenek: a hajlás akadályozná a nedvek keringését, minek a fiatal növények lassu növése volna a következménye.

A vetés ideje a tavasz vagy az ős. Hogy e két évszak közül melyiknek adandó előny, azt nehéz meghatározni. Oly vidéken, hol egerektől és más fergektől nem

kell félni és égalji viszonyok sem folynak be zavarólag, az őszi vetés mindig előnyösebb mint a tavaszi. Ha tavaszi vetésre vagyunk kényszerítve, akkor jó a magvakat rétegezni. Ennek az a czélja, hogy a magvak bőr- és csontszerű borítékai ne váljanak nagyon keményekké és szivósokká. A szárazan tartott magvak rendszeren nem csirázhatnak ki az első évben, hanem csak a következőben.

A magvak stratifikálása nem egyéb, mint a magvak átmeneti elvetése az aratás és a végleges vetési idő között. A magvak rétegzésére legalkalmasabbak a fiókok, fazekak, tálak, stb., melyeknek fenekét ki kell lyukasztani, hogy a víz kiesuroghasson és a levegő behatolhasson. Az edény fenekére egy eszréprőteget rakunk, erre egy réteg homokos földet, erre egy réteg magot, aztán ismét egy réteg földet, erre egy másik réteg magot és így tovább, míg az edény megtelik. Csak jó, száraz és laza földet kell használni. A magokat egymás mellé helyezjük, a nélkül, hogy szorulnának. A jó kertész, ki a csirázás folyamatát ismeri, a magnak helyes elhelyezése által elősegítheti a növény fejlődését.

A magvakat tartalmazó edényt a télen át a pincében vagy más fagymentes helyen kell tartani. Ha télen át kétszer mérsékelten megöntözzük, a csirázást előmozdítjuk. A magvak berétegzéseinek idejét csirázási gyorsaságuk szerint kell meghatározni. Az ugyis korai csirázást még gyorsítani nagyon hátrányos volna, mert az által a gyenge növénykéket a kora tavasz szeszélyeinek tenőnk ki. Azon magvakat kell legelőbb rétegezni, melyek a leglassabban csirázanak.

A fiatal növények ápolása kezdetben a gyomlálástól és öntözéstől áll. A gyomlálás után meg kell öntözni a növényeket, természetesen csak akkor, ha a talaj szárazsága megkívánja. A talajnak nem rothadó, nem nehéz, és férgék befészkelődésére nem alkalmas anyaggal, pl. rövidre vágott szalmával vagy mohhal vagy régi száraz trágyával való befödése nagyon ajánlatos. E boríték védi a talajt, egyenesen nedvesen tartja, és némileg a gyomok növést is akadályozza.

Ha a csemeték nagyon sűrűek lettek, mert pld. a magvak csiraképességét nem ismertük eléggé vagy bármi más okból, akkor a veteményt, mihelyest a növényeknek meg van az első levélpárjuk, meg kell ritkítani.

A kiszedett növénykéket egy már jól előkészített ágyba át lehet ültetni, s mindaddig beárnyékolni, míg meg nem látszik, hogy a növény meggyökeredzett.

A fiatal növények ideiglenes átültetése különös említést érdemel. Ennek az a czélja, hogy a fiatal magoncok erősödjének, az oldal és hajgyökerek szaporodjanak, szóval: hogy a növényt minél erőteljesebb állapotban ültethessünk ki a faiskolába. Az átültetés ideje az őszi vagy a tavasz. Mihelyt a növénykéket kiszedtük, az erősebbeket és gyengébbeket kiválogatjuk és külön helyezzük. E szétosztás czélja, hogy egyenlő tenyésztést nyerjünk és megakadályozzuk, hogy az erősebb növények a gyengébbeket elfojtsák. Az elültetés előtt a szivgyökeret hosszúságának egy harmadára megrövidítjük. Szüntegy tesztünk a hajtással is. Az elültetésnél vigyázni kell, hogy a szivgyökér egyenes irányban legyen a földben, ne pedig ferdén, mert utóbbi esetben az egész növény görbe lenne. A csemetéket egymástól 8—12 cm. távolságra kell ültetni, a sorok egymástól 25—30 cm-nyire legyenek. Száraz időben a talaj jó megöntözése és a növény meglocsolása főtenyezője a tenyésztésnek.

(A „Magyar Föld.”)

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY.

TÖRÖK BERTALAN.

SZILÁGYI FARKAS.

KIADÓ-TULAJDONOS: WOKAL JÁNOS.

Sz. 2105—1883.
tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kinestár végrehajtató 39 frt 59 kr tőke és ennek 1881. évi december hó 29-től járó 6% kamata, 4 frt 65 kr végrehajtási kérés és járuléka kielégítése végett végrehajtást szenvedő Dregan Junon és Vaszilie ellen képviselve gyámjok által, a krakkói 140. sz. tjkönyvben A+ 1. 2. rendszám alatt fekvőségei 822 frtban megállított kikiáltási árban Krakkó község előjárósági helyiségében 1883. szeptember hó 15-én délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételárat pedig vásárló a következő határidőben köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni, és pedig az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt.

Különb az árverezés megállapított feltételei alóli telegkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Krakkó község előjárósági helyiségében megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. május 26-án

Szentpáli,
kir. aljbíró.

Sz. 2107—1883.
tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kinestár végrehajtató 236 frt 70 kr

tőke, ennek 1881. évi december hó 29-től járó 6% kamata 4 frt 65 kr eddigi és járuléka kielégítése végett végrehajtást szenvedő Dávid Junon nevé felvett, a krakkói 151. sz. tjkvben A+ 2. rendszám alatt fekvőségei 847 forintban megállított kikiáltási árban Krakkó község előjárósági helyiségében 1883. évi szeptember hó 3-án délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételárat pedig vásárló a következő határidőben köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni, és pedig az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt.

Különb az árverezés megállapított feltételei alóli telegkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt, és Krakkó község előjárósági helyiségében megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. május 27-én.

Szentpáli,
kir. aljbíró.

Sz. 2904—1883.
tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a királyi kinestár végrehajtató 60 frt 59 $\frac{1}{2}$ kr tőke, ennek 1881. évi november 19-től járó 6% kamata, 4 frt 65 kr eddigi és járuléka kielégítése végett végrehajtást szenvedő Hegyes Nonn és Hegyes Agafia nevé felvett, a krakkói 147. számú tjkvben A+ 1. rendszám alatt foglalt fekvőségei 346 forintban megállított kikiáltási árban Krakkó község előjárósági helyiségében 1883. évi szeptember hó 4-én délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételárat pedig vásárló a következő határidőben köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni, és pedig az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt.

Különb az árverezés megállapított feltételei alóli telegkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Krakkó község előjárósági helyiségében megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. június 8-án.

Szentpáli,
kir. aljbíró.

Sz. 2905—1883.
tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kinestár végrehajtató 107 frt 14 $\frac{1}{2}$ kr tőke ennek 1881. november 19-től járó 6% kamata, 5 frt 15 kr eddigi és járuléka kielégítése végett végrehajtást szenvedő Krissán Junon nevé felvett, a krakkói 163. számú telegkönyvben A+ 1—3. 5—7. rendszám alatt foglalt fekvőségei 849 frtban megállított kikiáltási árban Krakkó község előjárósági helyiségében 1883. évi szeptember hó 4-én délután 3 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételárat pedig vásárló a következő határidőben köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni, és pedig az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt.

Különb az árverezés megállapított feltételei alóli telegkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt KRAKKÓ község előjárósági helyiségében megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. június 8-án.

Szentpáli,
kir. járásbíró.

Sz. 2906—1883.
tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kinestár végrehajtató 207 frt 44 kr tőke, ennek 1881. november 19-től járó 6% kamata, 5 frt 15 kr eddigi és járuléka kielégítése végett végrehajtást szenvedő krakkói Ruzsán Kosztandin nevé felvett, a krakkói 264. számú tjkvben A+ 1—2. rendszám alatt foglalt fekvőségei 757 frtban megállított kikiáltási árban Krakkó község előjárósági helyiségében 1883. évi szeptember hó 5-én délután 3 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez lefizetni.

A vételárat pedig vásárló a következő határidőben köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni, és pedig az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt.

Különb az árverezés megállapított feltételei alóli telegkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Krakkó község előjárósági helyiségében megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. június 8-án.

Szentpáli,
kir. aljbíró.

1004—1883.

Arlejtési hirdetmény.

A vezetésem alatti kir. kerületi börtönben le tartóztatott rabok házilag kezelt élelmézéséhez az 1884. évben szükségelendő marha- és borjúhús szállításának biztosítása végett folyó évi szeptember hó 25-én délelőtt 10 órakor hivatalos szobában nyilvános árlejtés fog tartani, melynek feltételei hivatalos órákban nálam megtekinthetők.

Írásbeli ajánlatok ivenként 50 kros bélyeggel és esetleg biztosítékkal is szolgálendő 100 frt értékű bánatpénzzel látandók el.

Az ajánlati összeg számokkal és betűkkel is kiírandó, valamint az is kifejezendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti.

Kir. kerületi börtönigazgatóság.

Nagy-Enyeden, 1883. aug. 10-én.

BALKAY,
igazgató.

Özv. b. Kemény Istvánnénál Csombordon van egy két löerejű, használt, de jó karban levő

oszlop járgányos cséplőgép eladó.

Értekezhetni a tulajdonosnővel Csombordon az árra nézve. 2—3.

ELADÓ!

Egy darab szőlőbirtok a levél színben pusztával együtt 1168 □-ól 4706., 4707., 4708. helyrajzi szám alatt. — Egy jó karban levő kocsi. — Ötven veder bor. — Több boros hordó és kád: 100, 50, 30, 5 vedres. Szabad kézből azonnal eladók. — A szőlő végett értekezhetni tek. Ungerpek Miklós urral.

2—3

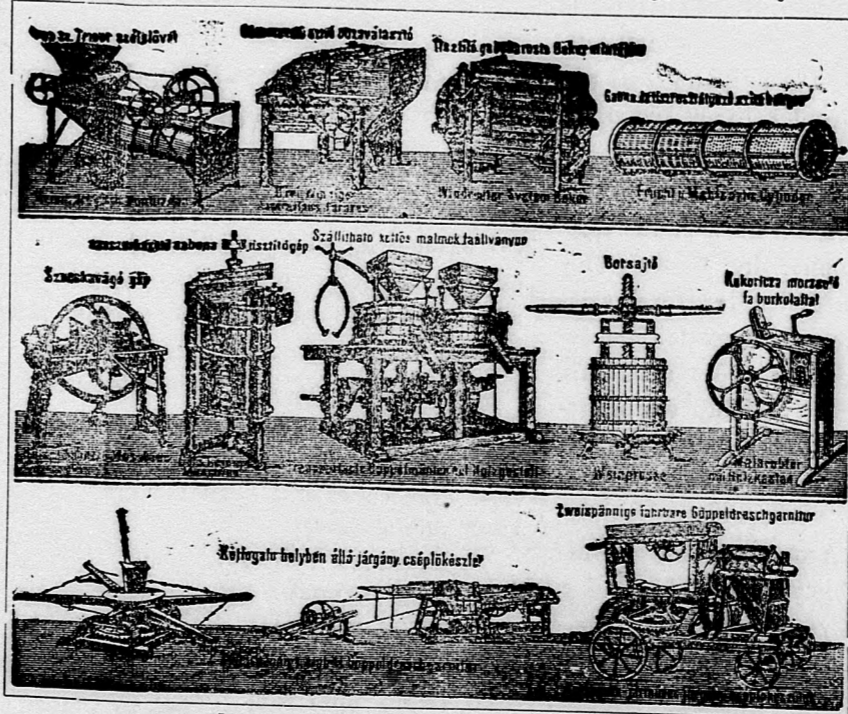
Özv. Jakabfy Antalné.

GUTJAHR és MÜLLER BUDAPESTEN.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár

a Margit-híd közelében

ajánlják szolid szerkezetű s javított gyártmányukat, mint:

Trieurök gazdaság számára:

Járgány-cséplőgépek.
Szelelő rosták.
Kukoricza morzsolók.
Szecekvágók.

Különlegességek malmok számára:

Duplamalmok.
Malom trieurhenger.
Gabona osztályozó-hengerek.
Koptató gépek.
Dara választó gépek.
Tararók.
Detacherók.

Malom alkatrészek

Transmissiók.
Szijskerekek.

Rostalemezek:

Cséplőgép-rosták.
Liszthenger-szíták.
Koptató lemezek.
Raspoly-lemezek stb

S—25 Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Raktár és eladási hely Nagy-Enyeden: BISZTRICSÁNY LAJOS úr vaskereskedésében.

Nyomatott Wokal János nyorrsajtóján Nagy-Enyeden.